

svinj, ali pa, še rajši bi nekolikim izmed njih podrobil črepove.“

„Saj si jih samí podrobé“ — nasmijal se je Kazančić — „sultanovega serajla ne zmorejo kaj lahko; ali čim več jih pogine, tim bolje bode to; Bog sam jim kalí možgane!“ (Dal. prih.)

Politične stvari.

Kako stojimo dandanes?

Jasno je, kakor beli dan, da je v tem hipu, ko se pripravljajo Ruske armade, prikazati se na Evropskem bojišči in razločiti boj, dosegla vzburjenost v vseh krogih svoj vrhunec. Pri nas dobiva ta vzburjenost še več netila v okolnosti, da se je začela dozdati le v najbolj podučenih krogih znana novica, da mora namreč Avstrija v svojo lastno korist jeden del Turških provincij stalno obleči, sedaj malo po malem izvrševati. Ta stvar zahteva, kakor se umeje samo ob sebi, vojaških priprav, in te so, katere najbolj vznemirjajo borzne spekulante. Vsemu svetu je znano, da finančno stanje Avstrijsko ni tako ugodno, da bi se mogla brez škode na noge spraviti tudi le manjša armada. Posebno pa še vznemirja ljudi okolnost, ker razven tako imenovanih „centralnih aktivov“ v znesku blizu 16 milijonov goldinarjev ni nobenega družega vojaškega zaklada in tudi obe vladi nimata družih močnih sredstev na razpolaganje, ravno nasprotno more Ogerski finančni minister le z delanjem novih dolgov poravnati tekoče stroške, kar vzbuja nemir, ker bi se morala sredstva za bližajoče se delovanje pridobiti ali z napravljanjem novih dolgov, ali pa z izdavo državnih bankovcev.

Vojaška demonstracija v Hercegovini in Bosni od strani Avstrijske je nasledek shoda v Reichsstadtu, katerega sta imela Avstrijski in Ruski car in njunih ministrov zunanjih zadev kneza Gorčakova in grofa Andrassy-a meseca junija preteklega leta. Mogoče je, da posebno Avstrijski minister zunanjih zadev pri takratnih sklepah ni jemal v poštev umeteljno gojenega sovraštva proti Rusiji; tudi se mu morebiti ni mogoče zdelo, da se bode zaslepljena finančna koterija, katera ima po naključji v svoji oblasti nekatere upljivajoče časnike, v svoji gorečnosti tako daleč pozabila, da pridiguje vojsko Avstrije proti Rusiji in sicer le zato, da se vzdrži celota Turčije; morebiti tudi grof Andrassy takrat ni premislil, da se bosta Avstrijski in Ogerski državni zbor po imenovanih časnikih dala tako daleč zapeljati, da oba, prezirajoča splošne interese Habsburške monarhije, po šovinizmu posameznikov narekovano politiko povzdigneta v državno politiko in časnikarske bôje zaneseta v zbor. A jedno je gotovo, da Avstrijski minister zunanjih zadev takrat ni delal niti Avstrijske niti Ogerske šovinistiške, temuč pravo Avstrijsko ogersko politiko. Naj se misli o zakrajnih deželah Avstrijskega primorja, o Dalmaciji, Hercegovini in pa Bosni kakor se hoče, prihodnost bode pokazala, da obe deželi, z ozirom na finančno korist, gotovo ne bi bili najslabši pridobitvi Avstrijske monarhije, da! celó neobhodno potrebni bili bi za daljni razvoj Avstrijskega trgovstva in obrtstva proti vzhodu.

Omeniti hočemo le še jednega važnega faktorja, katerega bi lahko prejela Avstrija s posestvom Dalmatinskih pokrajin. Do tega hipa preskrbujejo s premogom (kamenim ogljem) vse barke, katere se vstavljajo v Trstu, Reki in drugih Avstrijskih morskih lukah (barkostajah) Angleži, in sicer le zato, ker premog, kateri se koplje na Avstrijsko-Hrvatskem zaradi svoje slabe lastnosti ni rabljiv za kurjavo bark, boljši

premog iz Českega, Morave in Ogerskega se pa zaradi visoke vožnine ne more dovažati v Trst. Ravno Bosna pa ima najlepše premogove jame in ker je očitno, da, ako bi spadale Dalmatinske pokrajine k Avstriji in bi se zvezale po železni cesti z Adrijo, bi lahko na tisoče kupčijskih bark, katere se vstavljajo v Avstrijskih lukah, prejemale svojo zalogo iz tega okrožja, kar bi ne bil za Avstrijsko trgovinsko bilanco majhen dobiček. Sadje- in živinoreja, katera se je v teh deželah navzlic vsem sedanjim neugodnim okolnostim vendar nekako povzdignila v Bosni (Bosniške suhe češplje prekosijo naše veliko), bi naravno potem postala popolnejša in posebno bi bila za središče Dunaj, kateri dandanes največi del svojega mesá dobiva iz Besarabije, neprecenljiva dobrota, ako bi prejemale te pošiljave iz dežel države po naravnostni železnični poti med Dunajem in Serajevem.

Tudi politična pomemba teh dveh dežel, ako bi se združile z Dalmacijo, bi prej nego se misli si pridobila veljavo, ne vzešči v račun, da bi morala dobiti Evropa o raztegljivosti Avstrije zopet boljšo misel, nego se je izcimila v zadnjih tridesetih letih, ko so se druge države na troške Avstrije povekševale, da-si ona ni ničesar pridobila.

Kar se pa tiče praznih bolnostnih domišljevanj dandanes vladajoče nemško-magjarske klike v Cis- in Translajtaniji, katera se boji, da ne bi s pomnoženim slovanskim elementom se pomnožile homatije in zmede v središči cesarstva, ima ta klika prav le o tem, da bi se jim potem izvila iz rok vsaka moč. Da bi pa to ne bila nesreča za Avstro-Ogersko, o tem ne dvomijo krogi, kjer vlada še zdrav razum. Morebiti bi se potem delalo manj za razširjene nemške in tudi manj zgolj magjarske politike, zato pa tudi več prave Avstrijske. In res skrajni čas je za izvršenje kake premembe v tem obziru, kajti razmer političnih in finančnih, kakor so dandanes v Avstriji, mora kmalu konec biti, sicer je gotov propad, na katerega delajo hoté ali nehoté sovražniki njeni.

Mnogovrstne novice.

* *Darovi, ki so jih sv. očetu papežu o 50letnici njegovega škofovanja izročili poslanci raznih narodov svetá, znašajo v denarji 14 milijonov gold.*

* *Pnevmatičen aparat za glasovanje v parlamentih je iznajdel Dunajski merec Mayerhofer. Poslancu treba le pritisniti tasto (pipalo), ki se nahaja na njegovih mizi in njegov glas je konstatovan. Po takem ne bi treba bilo več ustajanja ali obsedanja. Zbora predsednik bi le rekel: „gospôda, prosim, pritisnite pipalo“, in kazal bi aparat, kdo in kako je vsakdo glasoval.*

* *Živo dete podobno opici je nekdo iz Velikega Mihela na Ogerskem ponudil, kedar umrje, Dunajskemu muzeju. Glava deteta ni nič večja kakor možka dlan, lice je z dlako obraščeno, ono ne more govoriti, je pa in pije, in se sicer obnaša kot opica (merkvice). Žalostna sebičnost očetova ni še plačila prejela, ker profesor Langer, zarad nakupa vprašan, ni še izjavil svojega mnenja.*

* *Čuda rodovitna krava mežnarja Švaba v Dutovljah na Krasu je 1. dne t. m. (če je res) storila 4 teleta, močna in zdrava. Že poprej enkrat je porodila trojčke, dvakrat pa dvojčke, tedaj o 4 letih skupaj 11 telet.*

Naši dopisi.

Iz Rusije 2. jul. 7. — „Mi imamo popolnoma gotovo armado na boj; naša glavna naloga je ohraniti Ev-

ropejski mir in pa lokalizirati bojišče; mi popolnoma svobodno postopamo tako, kakor se nam potrebno zdi; mi hočemo odbiti vsako poskušnjo, v jutrovih deželah osnovati kak nov politični položaj, ki se ne veže z interesi naše monarhije" — to je bil sok Tiszinega govora 26. junija v Ogerskem zboru, ako nam je zvesto poročal Dunajski „Correspondenz-Bureau“. Tiszin govor se res popolnoma veže z vsem, kar slišimo z Dunaja in Buda-Pešta. Tisza maha s sabljo po zraku, a sam ne vé ali po komarji ali po slonu. Imeti gotovo armado, da bi se ž njo ohranil Evropejski mir in lokalizirala današnja vojska — to bila bi res lepa naloga Avstrije in vsa poštena današnja in prihodnja Evropa bila bi Avstriji hvaležna za tako blagodušno delo. Avstrija, ne prelivši niti kaplje krvi, pomogla bi Rusiji razdrobiti težki jarm sužnosti, pod katerem kristijani Balkanskega poluotoka že 400 let zdihujejo; pomogla bi jej vrniti narodom na jugu človeške pravice in državljansko svobodo; pomogla bi jej na Balkanskem pepelišču vstvariti Evropejski raj. Al, žalibog! Avstrijska armada ima po besedah Tisze odbiti take poskušnje, kakor jih je odbijala leta 1854. leta. Po besedah Tisze se z interesi Avstrijske monarhije ne veže osvobojenje kristijanskih sužnjev iz Turškega jarma; ž njimi interesi se tedaj veže sužnost kristijanske večine in zverinsko gospodstvo Turške manjšine! Za to tedaj morala bi biti Avstrijska armada? V tem pomenu je po takem treba tolmačiti tudi sporočilo, katero smo drugi dan potem prejeli, češ, da Avstrija se skrbno pogaja z Anglijo o jutrovem vprašanji. Avstrija namerava tedaj (če Magjari ne govoré samo le o sebi) spet pred vsem svetom pokazati svojo nehvaležnost do Rusije in nesposobnost videti svoj prid tam, kjer je. Da nam Magjar nič dobrega ne želi, je vidno celó iz postopanja Dunajskega „Correspondenz-Bureau“, ki nam je vsak dan, od kar so se Turki in Črnogorci spet sprijeli, prinašal taka le sporočila: „Črnogorci so pobiti — Avstrija se ne bo mešala v Črnogorske zadeve — Turki gredó na Cetinje — Sulejman paša je odločen za pašo Črnogorskega pašalika, — Turčija vsakako hoče pokončati Črnogoro.“ Ko so pa po sedemdnevem boji Črnogorci Turke potolkli, je — molčal postrežljivi „Correspondenz-Bureau“; veselo novico nam je prinesla le rrvatna depeša, da je Črnogorska zmaga nad Turki punajske in Peštanske diplomate silno vznemirila, in da „Correspondenz-Bureau“ se ne bo požuril resnice vam sporočiti. Drugi dan potem se je pošteni „Bureau“ oglasil, češ, „Sulejman-paša je v Spužu in Turškim vojakom je ukazano, naglo vrniti se z vsemi vojnimi rečmi iz Hercegovine v Albanijo, Črnogoro bo Avstrija rešila.“ Kaj pa da! Pošteni „Bureau“ je podoben tistemu človeku, ki je svojega soseda pahnil z brvi v reko, potem pa, ko se je ta z velikim trudom rešil na breg, je tekel čez brv ter kričal: jaz te bom rešil potopa! Ako bi Avstrija ne pritiskala na Srbijo, bi Turki ne mogli take grozne armade poslati na malo Črnogoro. — Iz vsega je očitno, da Tisza in njegovi pajdaši menijo, da Rusija se vojuje s Turčijo le za kratek čas. Al rešuje se danes veliko Slovansko vprašanje; današnja vojska res da velikega poslopja ne bo izpeljala do vrha, vendar položila mu bo močan temelj. Andrassyev projekt, Berolinski memorandum in sklepe Carigraške konference je Rusija predlagala Evropi in Turčiji, ko se Ruska kri še ni prelivala, a zdaj bodo pogoji mirú drugačni in Magjari bodo morali ž njimi zadovoljni biti.

Znamenja, da Rusija pričakuje napada Anglije in morebiti tudi Avstrije, se množé: Baltiške trdnjave in brodovja se orožujejo, za zbranje devet novih korov armade je že vse pripravljeno, z Danijo je zveza skle-

njena. Nemški Pomoranci pa bodo svoje kosti lomili pod orožjem, samo če pojde za „specijalno nemške interese“ (če bo prilika še za kakih deset milijardov oropati Francijo). Nemci so pošteni računarji, izračunali so celó, koliko „tolarjev“ so dolžni Rusiji v prid ranjenim. Mi nimamo nič zoper to, ako nam Nemčija ne bo aktivno pomagala vojevati se z Anglijo (ali tudi z Magjarijo); dovolj bo, da bi prežila na Francijo.

Predno so naše armade prestopile Donavo, je poklical veliki knez Nikolaj Nikolajevič k sebi Angleškega vojnega agenta Uellesleja ter mu z ostrimi besedami raztolmačil njegove pravice in njegovo dolžnost, potem pa mu na drobno objavil pogoje, pod katerimi more spremljati našo armado. Špijon Uelleslej je potem slekel vojni plašč ter oblekel črno suknico, v kateri zdaj sedé v Bukureštu čaka instrukcij iz Londona. Vojni agenti družih držav so se odpravili iz Ploješt k naši armadi na Donavo.

V Rusiji je spet praznik; povsod vihrajo narodne zastave s hiš, povsod se razlegajo radostne pesmi, povsod je razgovor o prehodu naše armade čez Donavo in o junaški zmagi viteških Črnogorcev.

General Črnajev je šel te dni iz Petrograda na Kavkaz. Na postaji pod Petrogradom sta stopila dva kmeta k oknu vagona, v katerem je sedel Črnajev, in podala sta mu pismo z besedami: „General, prosimo Vas, spolnite nam to prošnjo!“ Na to je vlak zadržal naprej, Črnajev pa je razvil pismo, v katerem je bilo kratko rečeno to-le: „General, Vi imate nepozabljive zasluge za naše brate v Srbiji; zdaj se odpravljate na Kavkaz, borit se s trinogi naših Bulgarskih bratov. Prosimo Vas, prvemu vojaku, ki bo pod Vašim poveljstvom zaslužil Vašo pohvalo, podariti priloženih temu pismu 300 rubljev.“

„Vostočnij zajem“ bo kmalu dovršen, podpisovanje zajema gre jako vspešno. Storubljevi bileti starega notranjega posojila imajo že ceno po 214 rubljev.

Iz južnih gubernij Rusije se nam poroča, da letina kaže prav dobra. Rež je visoka čez moža, pšenica je tudi prav lepa s polnim klasjem.

Iz Zagreba — Bosniški katoličani so se s prošnjo obrnili do prevzvišenega biskupa Strossmajerja, da bi kot slavnoznani rodoljub in naroden dobrotnik s svojim vplivom delal na to pri Njegovemu veličanstvu cesarju, da vzame katoličane Bosniške pod svoje krilo. — Biskup Strossmajer je sedaj kakor vsako leto v Slatini; zdravje njegovo je hvala Bogu najbolje. — Ko je bila unidan razprava o Turških zadevah v Ogerskem zboru in so Turkofili Iranyi, Helfy, Simonyi in Uermenyi toplo zagovarjali gospodstvo Turško, se je oglasil gosp. Josip Miškatovič, hrvaški zastopnik v Ogerskem zboru, in Magjarom odkri-osrčno povedal, kaj Hrvati o tej stvari mislijo. Rekel je med drugim: „Hrvaški narod ne bi nikdar odobril boja za obstanek Turčije in za jarem slovanskih dežel na Balkanu. Ako bi pa interesi Avstrijske monarhije prišli po Rusko-Turškem boji v kako nevarnost, ne bi bil Hrvaški narod zadnji z žrtvami in hrabrostjo. „Miškatovičev govor je razsrdil Magjare tako, da so kakor besni v svojih časnikih planili na Hrvate in se drznili trditi, da Hrvati je nimajo nikakoršne pravice o tej stvari govoriti! To pač je zopet nov dokaz, da prej ali pozneje hočejo biti Magjari grobokopi Habsburške monarhije.

V Gorici 8. julija. — „Holtum — l'uomo-cannone“ (z dotično podobo) in „ballo a Podgora, ballo a San Pietro!“ Ta naznanila kinčajo danes ogle naših ulic. „Ballo“ — to je že stara Goriška; kar se pa tiče čudovitega Holtuma, je on meni dokaz, da smo že res „glavno deželno mesto“. Ne samo to, da

štejemo svojih 18.000 stanovalcev, ne samo to, da smo zaradi „Nizze“ kosmopolitično mesto, da imamo mnogotere velikomestne naprave itd., temveč tudi to kaže, da smo „veliko mesto“, ker vsak „špektakelj“, ki ga navadno le večja mesta imajo — tudi mi imamo. Ni davno, kar smo imeli tū nekega čudnega „panslavističnega“ agenta (— saj je iz Sibirije!!) Bil je to mož — rojen brez rok in nog, imel je samo glavo z lepim obličjem in čvrsto truplo. Opravljal je vsa navadna opravila: jedel z žlico in vilicami, pil, pisal, streljal, skakljaje hodil; govoril razne jezike; bil oženjen — itd. In nocoj bomo „obétdovali“ Holtuma „svetovnega atleta“, ki ulovi z rokama topovsko kroglo brž, ko top ustrelji. Da se taka čuda tudi pri nas v Gorici godé — to je meni dokaz, da smo, kar smo. — Pa kaj je dandanes — ukljub grmenju topov ob Donavi — materialni kanôn proti duševnemu!? Ne samo Rus in Turk imata svoje topove, temuč tudi „šesta velemoč“ jih ima, — časniki namreč. In prav te dni se pri nas nek tak top uliva ali preliha. Tega pa še ne vem, bodé li po Krupovem, Uchatius-ovem ali katerem drugem sistemu ulit; gotovo je le to, da mora telgraf, papir in črnilo pa mnogih ljudi jezik dokaj dokaj trpeti o napravljanji novege (slov.) časniškega konsorcija. Znabiti pa, da je vse skupaj le — bumm! — Še o nekem topovskem drobižu — o neki beli mitrailleur-i — moram nekaj povedati. Naši kmetovalci se je bolj bojé, ko turških krogel. Prav znana prirodna prikazen je, in čudno! da jej vsegavedno znanstvo z vsem svojim napredkom ni še našlo konca in kraja; vulgo ji pravimo — toča. Preteklo noč nam je že v drugo letos grozila, pa samo nekaj malega drevje okrcala. — Preteklo nedeljo se je nek štacunsk delavec, D. iz Kanala povživši sladoleđ zdajci mrtev zgrudil. — Predvčeranjim se je nek revež E. (na Kórenji) obesil. Zapustil je ženo in otroke. — V sredo, 11. t. m., bo na vrtu tukajšnjega dekliškega izobraževališča koncert z vstopnino v podporo ubogim vzrejankam. Pelo se bo v 3 jezikih. — Vsi časniki pripovedujejo, da se je naš državni poslanec g. bar. Tacco poslañstva od povedal. Vzroki odpovedi so bržko ne privatno-gospodarstveni.

Iz Senožeč 8. julija. (Poslano.) Ker me je v „Slov. Narodu“ 6. dne t. m. nekdo natolceval, da sem jaz z onim pafletom, ki je od 30. junija t. l. iz Postojne datiran in ki mene in g. Leop. Deklevo za poslaniška kandidata Notranjskih kmečkih občin punuja, v dotiki bil, moram tu očitno reči, da nikoli nisem imel in da tudi danes nimam s tistimi, ki so ta škandal vzročili, nikake niti posredne niti neposredne najmanjše zveze. V tem smislu sem se tudi včeraj v Postojni pred vsemi dotičnimi volilnimi možmi opravičil.

Josip Zelen.

Na Slapu 2. julija. (Poslano.) V 26. listu „Novic“ spodtika se nekdo v dopisu iz Vipavske doline 23. junija nad tem, da se drat, na katerega se imajo še letos v dveh vinogradih tukajšnje deželne vino- in sadjerejske šole po novem načinu trte vezati, ni iz Gorenških fužin, ampak iz Nemškega naročil, in da se niso v isti namen služeče železne kljuge na Slapu ali pa v Vipavi, ampak v Štiju na Primorskem napraviti dale. V pojasnilo te zadeve naj služijo sledeče vrstice: Potrebni drat naročil se je res iz Klosterneuburga. Iz Gorenškega se ni naročil zato, ker, kolikor je meni znano, v nobeni Gorenški fužini dratú ne vlečejo, le v Ljubljani v tovarni bratov Galletov se izdeluje drat, a ne tak, kakoršen se za vezanje trt po vinogradih potrebuje; Galletov drat ni pocinjen, ampak navaden drat, pa tudi ni iz Gorenškega železa, ampak iz Koroškega ali pa Štajarskega, kajti Gorenško železo je neki pre-

krhko, premalo vlačno. — Kar se pa naprave kljuge, sem vprašal nekatere ključarje okolice, al vsi so mi cenó prenapeli; naposled se oglasi nekdo iz Štiju za nedeljskega učenca v našo šolo, ki je po naključbi ključar in je kljuge po 2 krajc. ceneje izdelati prevzel. V Vipavo gredé se je pa mož premislil, kajti celo delo je oddal, kakor sem pozneje zvedel, koj nekemu drugemu Vipavskemu ključarju, katerega jaz poprej še poznal nisem in ki je vse kljuge dovršil. Kljuge narejene so bile toraj vendar v Vipavi in ne na Štiju in denar za nje ostal je v Vipavi. Iz tega je razvidno, da dopisnik ni bil dobro podučen, ko je svoj dopis poslal „Novicam“.

Rihard Dolenc,

vodja deželne vino- in sadjerejske šole.

Iz Cerknice na Notranjskem 2. julija. — Danes se je tukaj s pošto zvezana brzojavna (telegrafna) postaja z omejeno dnevno službo.

Iz Bizavika pod Ljubljano 8. julija. (Očitna zahvala.) Podpisani odbor izreka najtoplejšo zahvalo blagorodni gospej Korneliji Šolmajer-Costovi za prekrasni trak, katerega je darovala zastavi narodne naše čitalnice, in s tem nam učinila nepopisljivo veselje in pokazala, da je domorodkinja z dušo in telesom. Bog jo živi! Zahvalujemo se pa tudi občecenjenemu narodnemu društvu „Sokola“ Ljubljanskega, ki se je tudi našim srcem ves prikupil, da nas je počastil s svojim prihodom 1. dne t. m., spremljan od hvalevredne mestne godbe. Srčna zahvala dalje tudi vrlim gospodom čitalnice Ljubljanske, ki so nas razveseljevali z lepim petjem, deklamacijo in gledališko igrico. Naj bodo vsi prepričani, da je res, kar ste unidan vé „Novice“ pisale, da je oni nedeljski popoldan zapsan s zlatimi črkami v pratiko naše čitalnice, kajti tudi od Bizoviku bližnjih vasí slišimo naše sosede pripovedovati, koliko veselja jim je prizadelo lepo petje in godba, ki se je pol ure daleč razlegala krog in krog. Do solz nas je ganilo tudi to, da je zraven častitih udov „Sokola“ in čitalnice Ljubljanske nas obiskala tudi velika množica mestnih gospodov in gospej in med njimi tudi naša dva deželna poslanca gospoda dr. Jan. Bleiweis in Luka Robič, ki sta s tem pokazala, da sta v resnici rada in prav vesela med nami kmeti, katere ona v deželnem zboru možato zastopata. S toplo to zahvalo pa združuje podpisani odbor iskreno željo: pridite, predragi mestjani, prav kmalu zopet k nam; vsaj ste videli, da tū v Bizoviku in v vsi okolici naši živí čist, nepokvarjen narod, čegar zastava, na kateri se je danes lesketal krasni Šolmajerčni trak, svetu kaže: „vse za vero, dom, cesarja“ in da te svetinje nas navdušujejo k izreku: „ne vdajmo se!“

Čitalničin odbor Bizoviški.

Iz Ljubljane. — Volitveni boj je končan, kakor se bere na 1. strani današnjega lista. V soboto volijo še veliki posestniki. Ali konservativni možje med njimi še niso siti liberalcev, ni nam znano; to pa vendar opomniti moramo, da je pregrešna nečimurnost, ako celó narodni veliki posestniki pod senco košatega drevesa sedijo in tobak pijó, namesti da bi prišli na volišče in pogumno kakor mali naši posestniki, svoje glasove oddali možém svojega zaupanja. Naj bi se vendar zavedali tega, da ideja narodnostnih principov dandanes ni prazna fraza, ampak da bode, če tudi še po hudih

*) Obširni popis, kako se je godilo o nakupovanji dratú in naročbi kljuk, smo izpustili iz dopisa, ker napolnil bi nam bil šestinko lista brez zanimivosti drugim čitateljem, za pojasnilo zadostuje fakični popravek. Sicer pa pisatelj onih vrstíc v 26. listu „Novic“ nikakor ni oni, ki ga „poslano, sumiči; tudi se v onih par vrsticah po krivici išče zlovolja.

Vred.

borbah — mesó postala, vsaj je izrastla iz tal razvitka človeškega duha, iz tal prve samovesti v narodnem življenju.

— Samostan naših frančiškanov je 2. dne t. m. izgubil prečastitega gospoda patra Salezija Volčiča, enega svojih najstarejših udov. Rajnki, rojen Ločán, je stopil v samostan 19. oktobra 1827.; za duhovnika posvečen leta 1831. je dosegel vse častne službe in bil na gimnaziji Novomeški tudi učitelj modroslovja. V 72. letu svoje starosti je sklenil blago svoje življenje.

— 3. dne t. m. na Brdu umrla c. k. okrajni sodnik gosp. Jan. Krsnik ni doživel več veselja, ki mu ga bi bilo po cesarskem sklepu od 1. julija napravilo poslavljenja z naslovom „svétnika c. kr. deželne sodnije.“

— 1. list novega Zagrebškega „Humorističkega lista“ nam je dobro došel, ker kaže, da v svoje predale jemlje tudi v slovenski besedi naše zadeve in jih kaže v primernih slikah. Volitve naše dale mu bodo gradiva obilo, na priliko kako sramotno je propal Vestenek, — kako neumnega „Dienstmann-a“ se je kazal baron Tauffrer, — kako srdito dr. Eržen nosove pobija poštenim ljudém, da kličejo zdravnika dr. Ambrožiča na pomoč itd. itd.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V zadnji seji državnega zbora so bili voljeni udje delegacij. Moravci se volitev niso vdeležili. Za Kranjsko je voljen grof Thurn, namestnik vitez Langer; za Štajarsko Walterskirchen in Kellersperg, namestnik Hammer-Purgstal; za Koroško Ritter, namestnik Jezernik; za Trst grof Coronini, namestnik Wittman, za Gorico Teuschl, namestnik Winkler, in za Istrijo Vidulić, namestnik Polesini. Potem se je zbornica razšla za nedoločen čas brez vseh komedij. Predsednik še poslancem niti veselih počitnic o „pasjih dnevih“ voščil ni. Tako so tudi obravnave pogajanja z Ogrji za nekaj časa odložene.

— Gospôska zbornica je menda včeraj imela zadnjo sejo.

— Kakor se kaže iz govora imnistra Auersperga, se Ogrji ne bodo pobotali z Avstrijo. Minister je v seji deputaciji rekel: „Vlada jemlje o novi pogodbi odgovornost na-se, če se pogodba dovrši; ako pa se to ne zgodi, pade odgovornost na državni zbor in — naposled bi moralo ministerstvo odstopiti.“ Grof Hohenwart mu je na to odgovoril: „ako se pogodba ne izvrši, ni državni zbor tega kriv, ampak ministerstvo zavoljo načina, po katerem je ono vodilo dotične razprave. Finančnemu ministru Depretis-u, ki je rekel, da je pogodba čisto gospodarstveno in finančno, a ne politično vprašanje, je Groholski odgovoril, da ne bi se pogodba mogla smatrati za politično vprašanje, ako bi ona samo sebi ne bila eminentno politično vprašanje. — Vsi Magjarski listi strašno napadajo zdaj Avstrijsko deputacijo in pa Nemce in jim za zahvalo, da so pomagali Slovane na zid pritiskati, očitajo vetrenost, Nemci pa se tej grožnji smejaajo, ker vedó, da dandanes Magjari na celem svetu nimajo družega prijatelja kot Turka, ker so s svojim fanatizmom za barbarstvo zaigrali vso veljavo, ki so jo imeli leta 1867. Kaj pa bodo zagrizeni Nemci pričeli vprihodnje brez zveze Magjarske, kazala bode prihodnost.

— 1. julija se je tukaj slovesno obhajala 25letnica obstanka „društev katoliških obrtnijskih pomočnikov.“ Zastopano je bilo 55 tacih društev Avstrijskih in več družih tujih dežel; med njimi bili so tudi zastopniki

društva Ljubljanskega, Graškega, Mariborskega i. t. d. Navdušeni so se ločili od lepe slovesnosti.

Iz Prage. — Kakor znano, so se bili Čehi med sabo zopet nekoliko razprli zavoljo adrese do Aksakovega in nekkih agitacij zoper katoliško cerkev. Zdaj pa je razpor menda zopet poravnán. Dr. Rieger je namreč pri pogrebu dekana Čermaka rekel, da on ne najde nobenega vzroka razporu. Narodni program je ostal nepremenjen, pa tudi razmere med narodno stranko in cerkvijo in duhovščino so zmiraj ene in iste. Če že narodna (mlada) stranka zahteva popolno svobodo za vsako vero, morajo zastopniki naroda tem bolj spoštovati ono vero, katere je velika večina naroda. Adresa do Aksakovega nima nič v sebi, kar bi dalo vzrok prepiru. O papeževem govoru do Savojevcev je rekel, da se razdeljuje v dva dela: v političnega in dogmatičnega, ter se je zeló trudil popraviti sodbo o znanih demonstracijah posamesnih občin.

Ogerska. — Državna zbornica je prenehala svoje delovanje in se ima sniti še le 15. septembra t. l.

Srbija. Prestolni govor, s katerim je knez 2. t. m. odprl skupščino, je pomenljiv za sedanje stanje. Rekši, da v vojski Srbiji sreča ni bila mila, pravi, da bo prelita kri vendar-le rodila dober sad. Potem je omenil, kako prijazno je bil sprejet po Ruskem caru, kateremu se je šel v imenu naroda zahvalit za dosedanje varstvo in pomoč. Car je obljubil Srbiji še daljne podpore. Zato je knez tudi izrekel nado, da bo Srbski narod še nadalje vztrajal o vseh okolščinah ter pripomogel Srbiji do slave.

Iz Rusko-Turškega bojišča. Čedalje bolj očitno postaja to, da so Rusija, Nemčija in Laška glede vojske popolnoma dogovorjene med sabo; zadnja je celó zavezana brž stopiti na noge, ako bi se orožju slovanškemu slaba godila. Menda je Laška tudi zavezana, vstaviti se vsaki oblasti, ki bi hotela Turku iti na pomoč, tedaj tudi Avstriji, katere zadržanje je na vsakako Turčiji bolj, kakor Rusiji prijazno. To utegne še nevarno biti.

Iz Azijskega bojišča še zdaj ni za Ruse ugodnih poročil. Čeravno „turški“ listi upijejo, da so bili že večkrat tepeni in se umikajo, je vendar do zdaj le to res, da so na levem krilu nekoliko trpeli. — O Črnogorcih ni nobenih novic, pač pa od Donave, kjer so Rusi vzeli že važno trdnjavo Trnovo in Bjelo po trdovratnem boji. Bulgari so jih povsod navdušeno sprejeli kot odrešenike. Vsa Ruska armada, katere bo zdaj že okoli 17.000 mož ta kraj, se neustavljivo naprej pomika, Turki pa se umikajo proti Novubazaru. Bašibozuki uganjajo povsod, kjer morajo bežati, nad kristjani strašne grozovitosti. Prehod Rusov čez Donavo traja neprenehoma dalje.

Listnica vredništva. Gosp. J. J-cu Medvodami: Ker je posestnik Lakota v Dovjem zadnji čas, kakor pravi, še popravil svojo od gosp. Kozlerja in gosp. Debevca hvaljeno iznajdbo, bomo prosili gosp. Skaleta, strokovnjaka o tej zadevi, da gre mašinarijo Lakotovo ogledat, in potem naznanimo njegovo mnenje, ako ne bi hoteli si sami po železnici skočiti v Dovje. — Gosp. A. T. na S.: Prejeli, al —; pismo dobite kmalu nazaj.

Žitna cena

v Ljubljani 6. julija 1877.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 11 fl. 21. — banaška 13 fl. 24. — turšice 6 fl. 40. soršice 6 fl. 40. — rži 7 fl. —. — ječmena 4 fl. 20. — prosa 4 fl. 70. — ajde 7 fl. 48. — ovsa 3 fl. 4. — Krompir 6 fl. 40 kr. 100 kilogramov.